

KURSA KODS*

STUDIJU KURSA PROGRAMMAS STRUKTŪRA

Kursa nosaukums latviski	Izglītība ilgtspējīgai attīstībai	
Kursa nosaukums angļiski	Education for sustainable development	
Kursa nosaukums otrā svešvalodā (ja kursu docē krievu, vācu vai franču valodā)		
Studiju programma/-as, kurai/-ām tiek piedāvāts studiju kurss	Matemātika, fizika un datorzinātnes	
Statuss (A, B, C daļa)	A	
Kreditpunktu skaits; KRP sadalījums pa semestriem, ja kursam ir vairākas daļas	2	
KURSA IZSTRĀDĀTĀJS/-I		
Vārds, uzvārds	Struktūrvienība	Amats, grāds
Māra Zeltiņa	Dabas un inženierzinātņu fakultāte	Docente, Dr.biol.
Svetlana Lanka	Pedagoģijas un sociālā darba fakultāte	Lektore, Mg.sc.educ.
Kopējais stundu skaits (1 KRP = 40 st.)	80	
Lekciju skaits (1 lekcija, seminārs, praktiskie un laboratorijas darbi = 2 st.)	8	
Semināru vai praktisko nodarbību skaits	8	
Laboratorijas darbu skaits		
Kursa līmenis (1-4 – akadēmiskā bakalaura; 5-6 – akadēmiskā maģistra; 7- doktora; P – profesionālais)	P	
Pārbaudes forma/ -as	Eksāmens	
Priekšzināšanas (kursa nosaukums, programmas daļa, kurā kurss jāapgūst)	Modulis „Izglītības iestādes darba plānošana un vadība”	
Zinātņu nozare/apakšnozare	Vides zinātne	
Kursa mērķi	<p>Apgūt ilgtspējīgas attīstības (IA) teoriju un metodoloģiju (IA pārvaldības instrumentu praktiskā izmantošana, IA ietekmējošo faktoru un efektivitātes novērtēšanas metodika u.c.).</p> <p>Veidot priekšstatu par sabiedrības pārmaiņu procesu kā vienu no IA priekšnosacījumiem. Apgūt izglītības ilgtspējīgai attīstībai pamatprincipus un pedagoģiskās stratēģijas, to pielietojumu mācību procesā.</p>	
Kursa uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iepazīstināt ar ilgtspējīgas attīstības (IA) koncepciju, pamatprincipiem, dimensijām (daba, ekonomika, sabiedrība, labklājība) un to savstarpējo mijiedarbību. 2. Attīstīt prasmes izvērtēt dažādu sociālekonomisku faktoru ietekmi uz vidi un cilvēka labklājību. 3. Attīstīt topošo skolotāju prasmes plānot, organizēt un īstenot mācību un audzināšanas darbu izglītības ilgtspējīgai attīstībai īstenošanai. 4. Veidot prasmes savā dzīvesveidā respektēt vides un IA aspektus, kā arī integrēt ilgtspēju savā profesionālajā darbībā, izvēloties atbilstošas metodes un paņēmienus. 	
Kursa valoda	Latviešu	

* Ieteikumus studiju kursa programmas struktūras sagatavošanai LiepU skat. KVS sistēmā

STUDIJU KURSA REZULTĀTI: ZINĀŠANAS; PRASMES; KOMPETENCES	
latviski	<p>Izprot IA un izglītības ilgtspējīgai attīstībai būtību, tās realizēšanas formas un pieejas.</p> <p>Prot izvēlēties un pielietot dažādas mācīšanas un mācīšanās stratēģijas, kas sekmē izglītības ilgtspējīgai attīstībai īstenošanu skolā.</p> <p>Spēj piedalīties izglītības iestādes ilgtspējas veicināšanā un novērtēšanā, plānot un īstenot konkrētas, ietekmi uz vidi samazinošas darbības.</p>
angliski	<p>Understanding content of sustainable development and education for sustainable development, implementation forms and approaches. Students are able to select and use different teaching and learning strategies that promote education for sustainable development by implementation at school. The ability to promote sustainability in educational institution by assessment, planning and implementation concrete activities, reducing environmental impact.</p>
otrā svešvalodā (ja kursu docē krievu, vācu vai franču valodā)	

KURSA ANOTĀCIJA (līdz 300 rakstu zīmēm)	
latviski	<p>Eksponenciālā izaugsme, ietekmējošie un ierobežojošie faktori. Globālās vides problēmas. IA koncepcija, pamatprincipi, tiesiskais pamats un programmatiskie dokumenti. IA un vides pārvaldības instrumenti un to praktiskā izmantošana. Vides komunikācija un tās specifika. IA novērtēšanas metodes. Sabiedrības labklājība, to ietekmējošie faktori un novērtēšanas indikatori.</p> <p>Kursa apguve veicina izpratni par ilgtspējīgas attīstības nepieciešamību un tiek sekmēta izglītības ilgtspējīgai attīstībai aspektu īstenošana mācību procesā.</p>
angliski	<p>Exponential growth, influencing and limiting factors. Global environmental problems. Concept of sustainable development (SD), basic principles, legal basis and programmatic documents. SD and environmental management tools, their practical use. Environmental communication, its specificity. SD evaluation methods. Public welfare, influencing factors and assessment indicators.</p> <p>Understanding about the necessity of sustainable development and different aspects of implementation of education for sustainable development are included in the course.</p>
otrā svešvalodā (ja kursu docē krievu, vācu vai franču valodā)	

KURSA PLĀNS UN SATURA IZKLĀSTS		
Tēma un apakštēma (norādīt daļu sadalījumu – I; II daļa ..., ja kurss dalās vairākās daļās un ir vairākas pārbaudes formas)	Apjoms stundās	Veids (lekcijas, semināri, praktiskās nodarbības, laboratorijas darbi)
<p>1. Eksponenciālā izaugsme un attīstības ierobežojumi</p> <p>Eksponenciālā izaugsme kā raksturīga mūsdienu iezīme. Atjaunojamo un neatjaunojamo energoresursu reģenerācija un izmantošana. Vides piesārņojums un globālās mezglu problēmas (klimata izmaiņas, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, eitrofikācija, ķīmiskais piesārņojums u.c.).</p>	2	Lekcijas

<p>2. IA koncepcija, pamatprincipi, mērķi un to sasniegšanas šķēršļi. Terminoloģija un tās attīstība. IA tiesiskais ietvars un programmatiskie dokumenti. IA mērķi un to sasniegšanas novērtējums Latvijā. Informācijas sabiedrība kā ekoloģiski ilgtspējīga un ekonomiski efektīva sabiedrība.</p>	4	Lekcija, seminārs
<p>3.Sabiedrības labklājības komponenti (veselība, dzīves kvalitāte). Veselību un dzīves kvalitāti ietekmējošie faktori, vērtēšanas kritēriji. Sabiedrības veselības veicināšanas prioritārie virzieni. Prioritātes dažādās vecuma grupās.</p>	4	Lekcija, praktiskā nodarbība
<p>4. IA novērtēšanas un veicināšanas instrumenti. Institucionālie instrumenti, t.sk. informācijas pieejamības nodrošināšana. Regulējošie instrumenti, t.sk. telpiskā plānošana. Ekonomikas instrumenti (nodokļi, subsīdijas, kompensācijas mehānismi u.c.). Brīvprātīgie instrumenti, t.sk. sertificētu vides pārvaldības sistēmu ieviešana organizācijā. Ekodizains un prasības elektrisko un elektronisko atkritumu apsaimniekošanai. Komunikācijas instrumenti, t.sk. izglītība. Ekoloģiskās pēdas nospiedums. Indikatoru sistēmas, to izmantošana. IA nodrošināšanai organizācijā/ teritorijā.</p>	6	Lekcija, praktiskās nodarbības
<p>5.Izglītības ilgtspējīgai attīstībai vēsture un būtība Izglītības ilgtspējīgai attīstībai vēsturiskie aspekti, normatīvais regulējums un vispārīgie mērķi. Vides izglītības un izglītības ilgtspējīgai attīstībai- kopīgais un atšķirīgais.</p>	2	Lekcija
<p>6.Izglītības ilgtspējīgai attīstībai īstenošanas stratēģijas. Izglītības ilgtspējīgai attīstībai: <ul style="list-style-type: none"> • saturs un īstenošanas priekšnosacījumi; • pedagoģiskās un didaktiskās pieejas. Zināšanas un motivācija kā virzošais spēks. Plānošana un novērtēšana. Vērtības un skolotāja profesija (vērtību standarts jeb mērīšanas līkne), skolotājs-kā fasilitators.</p>	4	Lekcija, praktiskā nodarbība
<p>7.Mācību metodes: vērtību noskaidrošana; nepabeigtie teikumi; aranžēšana; maini apli; apstājies pie līnijas; četri stūri; karstais krēsls; forums; lomu spēle; VI diagramma, problēmbalstīta mācīšanās; debates, diskusijas un problēmu risināšanai u.c.</p>	4	Lekcija, praktiskās nodarbības
<p>8.Tēmu plānošanas iespējas: studiju aplis kā aktīva līdzdalības mācību metode.</p>	4	Lekcija, praktiskā nodarbība
<p>9.Ilgspējīgas skolas kritēriji</p>	2	Praktiskā nodarbība

STUDĒJOŠĀ PATSTĀVĪGAIS DARBS			
Patstāvīgā darba tēmas	Patstāvīgā darba uzdevumi	Apjoms stundās	Sagaidāmais rezultāts
1. Vides un IA problēmu būtība, pierādījumi un risinājumi	Sagatavot analītisku pārskatu par Latvijas vides un IA problēmām, izmantojot dažādus informācijas veidus un resursus. Prezentēt sagatavoto pārskatu studentu grupā.	12	Prasme atlasīt un analizēt informāciju par IA problēmām Latvijā
2.IA novērtēšana un veicināšanas instrumenti	Veikt vides auditu izglītības iestādē, izstrādāt rīcības plānu IA nodrošināšanai, izvēlēties indikatorus IA novērtēšanai. Novērtējuma rezultātus prezentēt studentu grupā.	12	Zināšanas par IA novērtēšanas veidiem un indikatoriem, prasme definēt novērtēšanas kritērijus, identificēt IA veicināšanai atbilstošākos vides pārvaldības instrumentus izglītības iestādē

3. Izglītības ilgtspējīgai attīstībai konceptuālo dokumentu analīze	Izpētīt: kā nacionālās politikas dokumenti veicina izglītību ilgtspējīgai attīstībai? Sagatavot analītisku pārskatu par izglītības ilgtspējīgai attīstībai integrēšanu Latvijas izglītības sistēmā. Presentēt sagatavoto pārskatu studentu grupā.	10	Rakstiski noformēts analītisks pārskats, mutiska prezentācija. Prasme atlasīt un analizēt informāciju par izglītības ilgtspējīgai attīstībai integrāciju Latvijas izglītības sistēmā
4. Safari pa pilsētu (grupās)	Veikt kartē iezīmēto maršrutu pa pilsētu, atrast fotokopijās piedāvātos objektus un atrast informāciju par šiem objektiem no vēsturiskā un ilgtspējas aspekta, izmantojot dažādus informācijas ieguves avotus.	10	Atrasta, atlasīta un apkopota informācija par pilsētvidē sastopamiem objektiem ilgtspējīgas attīstības dimensiju kontekstā. Sagatavota prezentācija.
5. Izglītība ilgtspējīgai attīstībai skolā	Vīzija: kā varētu tikt īstenota izglītība ilgtspējīgai attīstībai Jūsu skolā?	4	Sagatavota prezentācija, balstoties uz lekcijās un praktiskajos darbos iegūtajām zināšanām, atklājot prasmi izvēlēties un pielietot dažādas mācīšanas un mācīšanās stratēģijas, kas sekmē izglītības ilgtspējīgai attīstībai īstenošanu skolā.

Prasības KRP iegūšanai	Aktīva līdzdalība lekcijās un semināros (20%), patstāvīgo darbu izpilde (40%), sekmīgi nokārtots eksāmens (40%).
Mācību pamatliteratūra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vide un ilgtspējīga attīstība. M. Kļaviņa un J. Zaļokšņa red. LU: Rīga, 2010. 2. Vides tehnoloģijas. D. Blumbergas redakcijā. LU: Rīga, 2010. 3. Vides veselība. Sastādītāja Maija Eglīte. R.: Rīgas Stradiņa universitāte, 2008. 4. Belmane, I., Dalhamars, K. Rokasgrāmata vides pārvaldības sistēmas ieviešanai atbilstoši ISO 14001 standarta prasībām.- Lunda, Zviedrija, 2002. 5. Juttvik, G. (red.) (2008) Izglītība pārmaiņām: ilgtspējīgas attīstības mācīšanas un mācīšanās rokasgrāmata 6. Brundtland (ed.) (1978). Our Common Future. World Commission on Environment and development. Oxford: Oxford University Press 7. Education & sustainable development. First steps toward changes. Edited by Anita Pīpere. Volume 1, (2006) and Volume 2, (2007). Daugavpils: Daugavpils Universitātes akadēmiskais apgāds "Saule". (pieejami LiepU IZI Sociālā darba pētniecības un studiju centrā).
Mācību papildliteratūra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atkisson, Alan. Believing Cassandra.- Earthscan, 2010. 2. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030), 2010. Pieejama elektroniskā versija: http://latvija2030.lv 3. Latvijas ilgtspējīgas attīstības indikatoru pārskats 2006. Latvijas Republikas Vides ministrija. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra. Rīga, 2007. 4. Journal of Teacher Education and Training. Daugavpils: Institute of Sustainable Education Daugavpils Iniversiti. Volumes: 4 (2004), 5 (2005), 6., 7 (2006), 8 (2007), 9 (2008), 10 (2009) (pieejami LiepU IZI Sociālā darba pētniecības un studiju centrā).
Periodika, interneta resursi un citi avoti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija: www. varam.gov.lv 2. Valsts kanceleja: http://polsis.mk.gov.lv/news.do 3. ISIS Academy: http://atkisson.com/wwd_tools.php 4. EU legislation: http://europa.eu/legislation_summaries/environment/waste_management/l21210_en.htm 5. UNESCO. Education for sustainable development. Paris: UNESCO ED/PEQ/ESD;2003 6. Juttvik, G. (red.) (2008) Studiju apļa dalībnieka rokasgrāmata. Pieejams tiešsaistē http://www.balticuniv.uu.se/educ/index.htm. 6. Izglītība pārmaiņām: ilgtspējīgas attīstības mācīšanas un mācīšanās rokasgrāmata: http://videsskola.lv/attachments/020_Rokasgramata.pdf

Kursa izstrādātājs:		M.Zeltiņa	12.05.2014.
		S. Lanka	12.05.2014.
	Paraksts	Paraksta atšifrējums	Datums
Kurss apstiprināts:		A.Jansone	12.05.2014.
	Dekāns/ prodekāns/ Zinātniskā institūta direktors	Paraksta atšifrējums	Fakultātes domes sēdes protokols Nr. Datums